

فیلمی دیکۆمێنتاری ئەمریکی، عێراق له چاوی گه له که یه وه پيشان دهدات ... ئا: ریبوار عهزیز*

فیلمی "نه ههمه تیه کانی عێراق": ئومیدی عێراقیهکان چێژ وه گرترن بوو له ئارامی و خۆشیه کانی ژیان نهک بهردهوامی تهقینه وهی ئوتۆمبیله به مین چێنراوهکان چیرۆکی وینهی شه قاکه کانی به غداد بهر له داگیرکردنی عێراق له لایهن ئه مریکاوه له سالێ 2003 دا به بیری محهمد هه یسه م دیته وه که له ئیستادا ئه وه گه نجه باوانی ونکردوو ه به وهی که چهنده ئه وه شه قامانه جوانبوون.

فیلمی "نه ههمه تیه کانی عێراق" وینهی ههر سێ ته وه ره ی (سوننه - شیعە - کورد) پيشان دهدات که هه ول بۆ ژیان ده دن له واده ی ئه وه جهنگه ی هه یزه کانی ئه مریکایه ی بۆ له نیۆ بکردنی سه دام حسه ینی سه روکی ئه وه کاته ی عێراق ئه نجامیان دا بوو.

فیلمه دوکیۆمێنتاریه که هه یسه م پيشان دهدات که وازی له قوتابخانه که ی هه ینا به به مه سته ی هاوکار یکردنی خه یزانه که ی له دا ببنکردنی بزێوی ژیان یان بۆ ئه مه ش هاوکار ی وه ستاکه ده کرد له چاککردنه وه ی ئوتۆمبیله شکا وه کانی شاری به غداد، فیلمه که وینه ی میلیشیا عێراقیه کان و خه یزانه کورده کان نیشان دهدات و به شیکه ی فیلمه که ش وینه ی یه که م هه لبژاردن له عێراق نیشان دهدات که کورده کانی باکوور ئه نجامیاندا له دوای داگیرکردنی ولاته که یانه وه.

فیلمه ئه مریکیه که باس له روودا وه کانی ولاته ده کات له نیوان سالانی 2003-2005 که تیدا گه وه ترین تیشکی کوشتنی تائیفی ده رکه وت و باس یش له وه ده کات که له گه ل بوونی ئه گه ری کشانه وه ی هه یزه کانی واشنتۆن له عێراق ولاته ئه گه ری دا به شیوونی به سه رسێ جه مه سه ردا ده بێت.

ئه وه فیلمه سینه ماییه که له فیس تیفالیکه ی سینه مایه ی شاری دو به ی له چه ند هه فته یه که ی را بر دو ودا نمایش کرا باس له وه ش ده کات که ئومیدی عێراقیه کان به ته نها له ناو بردنی سه روکی پێشوریان نه بوو، به لکه ئومیدی شیان چێژ وه گرترن بوو له ئارامی و خۆشیه کانی ژیان، به لام نه رویشتنه ده ره وه ی ئامریکیه کان و زۆربوونی میلیشیا سه ربازییه کان و بهردهوامی تهقینه وه ی ئوتۆمبیله به مین چێنرا وه کان ئه وه خه وه ی عێراقیه کان به هه ده ر برد.

زۆرینه ی بینه رانی فیلمه که رایان وا بوو مه به سته ی فیلمه که گه رانه وه یه که بۆ ولایه ته یه کگرتوه کان، وه لی جیمس لۆنجی ده ره ی نه ری ئه مریکی بۆ ئه وه ده لێت "مه به سته که ئه وه نییه"
لۆنجی له لیدوانیکیدا بۆ ئازانس ی هه والی رویته رز ده لێت "فیلمه که ده رخه ری رای ها ولاته یه عێراقیه کانه، به واتای زۆربه ی ها ولاتیان ده یانه ویت ئه مریکیه کان ولاته که یان به جی به یلن، ئه وان بارودۆخه که به ناله بار ده زانن".

لونجی وای ده بینیت پیاوانی ئه مریکی له به غداد یاری تا وه زار ده کهن و ده لیت که به شیکه ی عێراقیه کان وای ده رده برن سه دام هه موو شتیکی تالان کردو سی و پینچ سال یش درێژه ی پێدا ئه مریکیه کان یش له ئیستادا هه مان شتیان کردوو ه.

فیلمه ئه مریکیه که له به شیکیدا باس له نفوزی سو پای مه هدی به سه رکردایه تی مو قته دا سه در ده کات که توانیان دژی هه یزه ئه مریکیه کان له نه جه ف له سالێ 2004 دا بجه نگن، لونجی به شیکه ی فیلمه که شی بۆ به خه یه اتنی کورده کان له هاتنی ئه مریکیه کاندان ته رخا نکردوو ه.

ئه وه له فیلمه که دا ئه وه ده رده بریت که "کورده کان سه رمایه کانیان له پینا و گه یشتن به ده وه له تیکه ی سه ربه خۆدا ده به خشن".

"عێراق له نه ههمه تیدا" له کو ی 15 فیلمی دیکۆمێنتاریدا ئاماده کرا وه بۆ وه گرترنی خه لات ی ئۆسکار بۆ فیلمه دیکۆمێنتاریه کانی سالێ 2006 و له فیس تیفالیکه ی شاری دو به ی شدا وه کو با شترین ده ره ییان و

www.kurdistan.net

4-2-2007 20:39 به‌کاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا

مونتازو وینه‌گرتن دیاریکرا هه‌روه‌ک به‌جوانی فیلمه‌که له‌پیشاندانی بارودۆخی عێراق له‌کاتی
پووداوه‌کاندا وه‌سفکرا.
ئهن‌دامی ده‌سته‌ی نوسه‌رانی رۆژنامه‌ی خۆیندنی لیبیرال
سه‌رچاوه ئازانسی رۆیته‌رز